

El sermó de la caiguda de Roma - Jérôme Ferrari

Un gran nombre de les novel·les que es publiquen avui dia es basen en peripècies rocambolesques explicades d'una manera més o menys lineal, dissenyades per ser devorades a la sala d'espera d'un aeroport. Em refereixo a llibres que basen la força de seducció en una contracoberta on es destaquen paraules fetitx com aventura, misteri o passió. Ja des del títol, *El sermó de la caiguda de Roma* es decanta per un altre tipus de lector, que aprecia més una frase ben construïda que una trama de les anomenades "trepidants", que inclouen persecucions de cotxes, assassinats en sèrie, enamoraments sobtats i una profunda sensació de *déjà vu*.

En aquesta novel·la, que ha obtingut el premi Goncourt, Jérôme Ferrari no explica més que les vicissituds d'una família corsa: l'avi que administra un territori d'ultramar, els pares que es casen malgrat que són cosins germans, les vivències sentimentals i laborals dels néts. En el centre de la trama hi trobem el funcionament d'un bar i la vida quotidiana de les persones que hi treballen. El que subjuga del llibre és l'aventura, el misteri i la passió amb què les paraules estan triades i entrellaçades, així com la mirada comprensiva d'un narrador que no es deixa sorprendre per les giragonses del destí.

Al segle V, sant Agustí va pronunciar el sermó de la caiguda de Roma. Ja fa més de mil cinc cents anys que fa l'efecte que el món s'acaba, i una de les feines dels novel·listes és documentar aquesta decadència imparable, aquesta successió de morts i naixements, d'il·lusions i de fracassos. Si unes novel·les són millors que altres no és per la magnitud de les aventures que contenen, sinó per aquesta complicada dialèctica entre tradició i novetat que anomenem talent, i que Jérôme Ferrari sens dubte posseeix.

Densa com la d'Alejo Carpentier i lleugera com la de Bohumil Hrabal, el que caracteritza la prosa de Ferrari és l'alegria de narrar, de fer evolucionar uns determinats personatges fins que conflueixen en una escena feliç, de saltar endavant i enrere segons la lògica narrativa, de fer-nos adonar que no som tan lluny de quan els bàrbars van entrar a Roma. Tot i que l'autor no recorre a l'espectacle, al final de la novel·la ens adonem que no hi ha cap tema rellevant que no s'hagi tocat: la guerra, la malaltia, el somni, la família, el racisme, l'estupidesa. "La vellesa del món és plena de desgràcies"; deia Sant Agustí al segle V. Amb *El sermó de la caiguda de Roma* constatem que el món manté una mala salut de ferro.